



МОВА ЯК СРОДАК ІДЭНТЫФІКАЦЫІ НАРОДА

Асаблівасці беларускай мовы

ЦІКАВЫЯ СЛОВЫ

- ▣ **Небоскреб**
- ▣ **Морда (жывёл)**
- ▣ **Кресло**
- ▣ **Занавеска**
- ▣ **Клеёнка**
- ▣ **Киоск**
- ▣ **Банка**
- ▣ **Балкон**
- ▣ **Сливки**
- ▣ **Плнтус**
- ▣ **Шнурки**
- ▣ **Чайник**
- ▣ **Хмарачос**
- ▣ **Пыска**
- ▣ **Фатэль**
- ▣ **Фіранка**
- ▣ **Цырата**
- ▣ **Шапік**
- ▣ **Слоік**
- ▣ **Гаўбец**
- ▣ **Вяршкі**
- ▣ **Ліштва**
- ▣ **Матузкі**
- ▣ **Імбрык**



ТАРАШКЕВІЦА І АФІЦЫЙНЫ ВАРЫЯНТ

- Мяккі знак (сьцяг, змест, вызваленне)
- Е-Я ў першым складзе перад націскам у часціцы ці прыназоўніку (бяз рук, ня бачу, ня буду)
- Мяккасць-цвёрдасць С і З перад І і Е ў іншамоўных словах (музей, сімптом, сігнал)
- Мяккасць-цвёрдасць Б, П, М, Н, В перад Е ў іншамоўных словах (кабінэт, пэнсіянер)
- Асіміляцыя (сьцяг, змест, вызваленне)
- Е-Я ў першым складзе перад націскам у часціцы ці прыназоўніку (без рук, не бачу, не буду)
- Мяккасць-цвёрдасць С і З перад І і Е ў іншамоўных словах (музей, сімптом, сігнал)
- Мяккасць-цвёрдасць Б, П, М, Н, В перад Е ў іншамоўных словах (кабінет, пенсіянер)



ТАРАШКЕВІЦА І АФІЦЫЙНЫ ВАРЫЯНТ

- Л перад галоснымі (лямпа, філялёгія)
- Б і Т у словах грэчаскага паходжання (сымбаль, Бізантыя)
- Перайманне слоў іншамоўнага паходжання (мапа, амбасадар)
- Простая форма будучага часу (жыцьмем, жыцьмеце)
- Геаграфічныя назвы (Нямеччына, Ангельшчына, Гародня, Наваградак, Летува)
- Л перад галоснымі (лампа, філалогія)
- В і Ф у словах грэчаскага паходжання (сімвал, Візантыя)
- Перайманне слоў з рускай мовы (карта, пасол)
- Толькі складаная фома будучага часу (будзем жыць, будзеце жыць)
- Геаграфічныя назвы (Германія, Англія, Гродна, Навагрудак, Літва)



ШТО МОВА МОЖА РАСКАЗЦЬ ПРА НАРОД

- Сувязь і з Усходам, і з Захадам→ русіфікацыя(агранічэнні, гасударства, аўгуст, вучыцель- выкарыстоўванне няправільных русізмаў ; канікулы, магазін); паланізмы (высілкі- намаганні, зволіць- выдаліць, звальчыць- перамагчы); словы нямецкага паходжання (рынак, смак, бляха); словы французскага паходжання (макіяж, ваза, сервіз, аlyюзія)
- Беларускі народ лічаць бесканфліктным, беларусы самі не пачыналі войнаў; міралюбны народ→ мілагучнасць беларускай мовы (песня: [с’]; адценне [н’н]; спеў [ў]; вокны [в]; ба-ля-вы-адкрытыя склады)
- Моцная сувязь з родным месцам→ тутэйшасць
- Павага да гістарычных асаблівасцей→ захаванне трох варыянтаў беларускага алфавіта: кірыліца, лацініца, арабская вязь
- Гендэрная роўнасць: наяўнасць слоў, якія абазначаюць назвы пасадак, што займаюць жанчыны: філялягіня, міліцыянтка, маёрка, урбаністка, пашпартыстка, касмэталягіня



